c

CURSO
2009/10

PROXECTO EDUCATIVO

C.R.A. Ponte da Pedra (Carballo)

. CONTEXTUALIZACIÓN.

O contexto é importante para facer a análise real dos nosos Centros e do meu traballo como Orientador, polo que a elaboración deste apartado sinalarei os aspectos máis destacados previa análise dos documentos do Centro (PEC, PCC). De seguido os aspectos contextuais máis destacados:

A. Situación xeográfica:

Xeográficamente o centro base e os adscritos pertencen ao concello de Carballo, capital da comarca de Bergantiños, con escolas distribuídas dentro das súas dezaoito parroquias: Aldemunde, Ardaña, Artes, Berdillo, Bértoa, Cances, Carballo, Entrecruces, Goiáns, Lema, Noicela, Oza, Razo, Rus, Rebordelos, Sísamo, Sofán e Vilela e cunha poboación rural dispersa.

B. Análise socioeconómico e cultural:

A nivel económico, indicaremos que se trata dunha poboación que obtén os seus ingresos maioritariamente de actividades do sector primario (agricultura e gandería) e do sector terciario (industria e servizos) nos Polígonos Industriais do entorno do Concello de Carballo e de A Coruña.

A poboación da zona está sufrindo un incremento fundamentalmente polo repunte da natalidade moi relacionado coa actividade comercial que está incrementando o nivel económico da poboación.

O tipo de vivenda máis habituais, é maioritaria do alumnado dos centros trátase dunha edificación propia enclavada no ámbito rural e sendo menor o alumnado que reside en pisos, e urbanizacións.

Se nos centramos nas características familiares trátase de familias nucleares, que se encontran aumentadas pola presencia na vivenda familiar dos avós u outros familiares pretos.

En canto ao ámbito cultural das familias e entorno, é importante destacar como características lingüísticas da zona que a lingua vehicular da poboación e do aprendizaxe e o galego. Neste ámbito e importante destacar ademais dos Centros Escolares da labor dos concellos, en especial o de Carballo, e das asociacións en prol da cultura e a súa difusión mediante a programación de actividades culturais tanto para nenos/as como para adultos.

Cuantitativamente podemos atopar un pequeno grupo de familias que socio-culturalmente e economicamente están en precario, o que inflúe no rendemento académicos destes alumnos.

O Centro.

a) Tipo:

O Colexio Rural Agrupado (C.R.A.) Ponte da Pedra está constituído por agrupacións de sete escolas unitarias da zona rural: Artes, Cances, Mirón, Rega, Sísamo, Berdillo e Xoane, que se unen para contar con maiores recursos económicos, materiais e persoais cas escolas unitarias. Estas, constitúen un só colexio público, de acordo co establecido no Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria (Art. 2-6).

b) Ensinanzas que imparten:

O Colexio Rural Agrupado C.R.A. “Ponte da Pedra” conta con:

3 Unidades de Educación Infantil

1 Unidades de Educación Primaria (1º Ciclo)

5 Unidades mixtas de Educación Infantil e 1º ciclo de Ed. Primaria dúas das cales están catalogadas de Infantil e as outras dúas de Primaria.

c) Instalacións:

No que se refire as instalacións do meu lugar de traballo sitúase nunha antiga vivenda de mestres que é a Sede do C.R.A. Nesta contamos con catro dependencias, dúas destinadas a despachos, unha a sala de mestres, e unha dependencia que conta con multicopista, fotocopiadora e plastificadora na que se situou o meu despacho.

Como xefe do departamento de orientación conto con un portátil, un ordenador de sobremesa internet vía wifi, e impresora compartida para optimizar os recursos.

No que fai referencia a instalación das escolas unitarias, existen deficiencias pola antigüidade dalgunhas delas, aínda que o Concello fai reparacións constantes (pintura, arranxos, etc.), para unha mellorar a súas condicións. Na actualidade está a levar a cabo rehabilitacións en aspectos como acondicionamento do chan, posta de balados, instalación de timbres, e melloras na calefacción.

Outra dificultade engadida é que en algunha escola non existe un lugar específico, para que se lle pasen probas o alumnado pola miña parte, ou para que a mestra de AL e PT, desenrolen un traballo máis concreto e individualizado ao marxe do grupo de referencia.

O CRA Ponte da Pedra non conta con servizo de comedor nin de transporte, xa que a distancia a percorrer non superan os 2 km do centro aos domicilio do alumnado.

2.2. Persoal do centro.

a) Persoal Docente:

Centro	Unidades		Profesorado									
C.R.A Ponte da Pedra	**EI**	**EP**	**EI**	**EP**	**EF**	**FI**	**PT**	**AL**	**EM**	**DO**	**RE**	**Total**
	5	4	6	4	1	2	1	1	1	1	1	18

b) Consello Escolar:

O Consello Escolar do centro está formado polo equipo directivo, 5 mestres/as, 6 pais/nais (1 deles é representante do ANPA) e un/unha representate do Concello de Carballo.

c) ANPA:

A Asociación de Pais e Nais "A Carballeira" agrupa a tódalas unitarias do CRA.

Instalacións:

No que se refire as instalacións do meu lugar de traballo sitúase nunha antiga vivenda de mestres que é a Sede do C.R.A. Nesta contamos con catro dependencias, dúas destinadas a despachos, unha a sala de mestres, e unha dependencia que conta con multicopista, fotocopiadora e plastificadora na que se situou o meu despacho.

Como xefe do departamento de orientación conto con un portátil, un ordenador de sobremesa internet vía wifi, e impresora compartida para optimizar os recursos.

No que fai referencia a instalación das escolas unitarias, existen deficiencias pola antigüidade dalgunhas delas, aínda que o Concello fai reparacións constantes (pintura, arranxos, etc.), para unha mellorar a súas condicións. Na actualidade está a levar a cabo rehabilitacións en aspectos como acondicionamento do chan, posta de balados, instalación de timbres, e melloras na calefacción.

Outra dificultade engadida é que en algunha escola non existe un lugar específico, para que se lle pasen probas o alumnado pola miña parte, ou para que a mestra de AL e PT, desenrolen un traballo máis concreto e individualizado ao marxe do grupo de referencia.

O CRA Ponte da Pedra e nas EEI adscritas non conta con servizo de comedor nin de transporte, xa que a distancia a percorrer non superan os 2 km do centro aos domicilio do alumnado e o CEIP Gándara-Sofán dispón de transporte escolar aínda que non de comedor escolar.

2.2. Persoal do centro.

a) Persoal Docente:

Centro	**Unidades**		**Profesorado**									
C.R.A Ponte da Pedra	**EI**	**EP**	**EI**	**EP**	**EF**	**FI**	**PT**	**AL**	**EM**	**DO**	**RE**	**Total**
	5	4	5	4	1	2	1	1	1	1	1	17

VALORES QUE PERSEGUIMOS:

Desde o centro fomentar a aprendizaxe ao longo de toda a vida que implica proporcionarlle os nosos nenos/as a base dunha educación completa que abarque:

- Os coñecementos e as competencias básicas que resultan necesarias na sociedade actual, que lles permita desenvolver os valores que sustentan a práctica da cidadanía democrática, a vida en común e a cohesión social, que estimule neles e nelas o desexo de seguir aprendendo e a capacidade de aprender por si mesmos.
- A transmisión daqueles valores que favorecen a liberdade persoal, a responsabilidade, , a solidariedade, a tolerancia, a igualdade, o respecto e a xustiza, que constitúen a base da vida en común

OBXECTIVOS E LIÑAS XERAIS DE ACTUACIÓN:

· Ámbito pedagóxico:

- Ensinar a aprender: Pretendemos que os nosos alumnos saian da escola cuns hábitos e procedementos que lles axuden a estudiar no futuro
- Fomentar á lectura: Tratamos de foemnta-la afección pola lectura facendo actividades de animación á lectura e utilizando a biblioteca de aula con libros en Galego e en Castelán axeitados ás súas idades. Procuramos que o alumnado disfrute e ao mesmo tempo, aprenda lendo.
- Espertar o amor pola natureza: Espertamos nos nosos alumnos o amor pola natureza inculcando o respecto polo entorno, os animais, as plantas... Participamos na recollida de papel para reciclar así como de recollida de pilas usadas. Plantamos froitos e sementes para observa-la súa xerminación.
- Desenvolver unha Educación para a paz: Cremos imprescindible fomentar nos alumnos que resolvan os seus conflictos pola vía pacífica mediante o diáologo, a comprensión e a solidaridade
- Dotar ao alumnado dunha **competencia dixital** axeitada ás súas idades: Ademáis da utilización das TICs como ferramentas ao servizo do mestre como medio de presentación dos contidos, é un obxectivo da nova lexislación o de dotar ao alumnado dunha competencia dixital. Neste sentido a

integración das novas tecnoloxías no traballo cotián da aula (explicacións, actividades,…) contribuirá a que os nenos/as se vaian familiarizando con ditas tecnoloxías e coas posibilidades que éstas ofrecen

- Integrar os seus aprendizaxes tantos formais como non formais a partir da consecución das **Competencias Básicas**: hai que poñer énfase no dominio da habilidade para reflexionar e aplicar os coñecementos asi como ao manexo de destrezas e habilidades necesarias para alcanzar obxectivos persoais e participar efectivamente na vida social

· Ámbito institucional:

- Establecer relación cos centros receptores dos nosos alumnos (CEIP Bergantiños e CEIP Fogar) para que lles sexa máis doada a adaptación ó novo centro
- Realizar unha formación permanente do profesorado mediante a asistencia a cursiños, xornadas... adaptadas ó nivel que se está a impartir.
- Coordinarse coas distintas institucións e profesionais que incidan na atención ós alumnos/as: Familias, E.O.E., Servicios Sociais do Concello, Centro educativos adscritos, Centros específicos, Profesionais médicos....
- Establecer contactos periódicos coas familias de forma individual e colectiva, co fin de asumir conxuntamente o proceso educativo dos seus fillos/as.

CONCRECIÓN DOS CURRICULOS

EDUCACIÓN INFANTIL

Segundo a LOE os obxextivos xerais dá Etapa de E.Infantil son:

a) Coñecer o seu propio corpo e o dos outros, as súas posibilidades de acción e aprender a respectar as diferenzas.

b) Observar e explorar a súa contorna familiar, natural e social.

c) Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.

d) Desenvolver as súas capacidades afectivas.

e) Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.

f) Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.

g) Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas, na lecto-escritura e no movemento, o xesto e o ritmo.

O carácter educativo de de o 2º ciclo será recollido polo centros nunha proposta pedagóxica á espera da aprobación do novo curriculo desta etapa.

No 2º ciclo da educación infantil atenderase progresivamente ao desenvolvemento afectivo, ao movemento e os hábitos de control corporal, ás manifestacións da comunicación e da linguaxe, ás pautas elementais de convivencia e relación social, así como ao descubrimento das características físicas e sociais do medio no que viven. Ademais facilitarase que nenas e nenos elaboren unha imaxe de si mesmos positiva e equilibrada e adquiran autonomía persoal.

Os contidos educativos da educación infantil organizaranse en áreas correspondentes a ámbitos propios da experiencia e do desenvolvemento infantil e abordaranse por medio de actividades globalizadas que teñan interese e significado para os nenos.

Fomentaremos unha primeira aproximación á lingua estranxeira nas aprendizaxes do segundo ciclo da educación infantil, especialmente no último ano. Así mesmo fomentarán unha primeira aproximación á lectura e á escritura, así como experiencias de iniciación temperá en habilidades numéricas básicas, nas tecnoloxías da información e a comunicación e na expresión visual e musical.

6. Os métodos de traballo en ambos os ciclos basearanse nas experiencias, as actividades e o xogo e aplicaranse nun ambiente de afecto e confianza, para potenciar a súa autoestima e integración social.

EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade da E.Primaria é outorgar a todos os nenos e nenas unha educación que permita afianzar o seu desenvolvemento persoal e o seu propio benestar, adquirir as habilidades culturais básicas relativas á expresión e comprensión oral, á lectura, á escritura e ao cálculo, así como desenvolver as habilidades sociais, os hábitos de traballo e estudo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividad.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptarase aos seus ritmos de traballo.

Obxectivos da educación primaria.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade.

e) Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua castelá e, se a houber, a lingua cooficial da Comunidade Autónoma e desenvolver hábitos de lectura.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer e valorar a súa contorna natural, social e cultural, así como as posibilidades de acción e coidado do mesmo.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

A etapa de educación primaria comprende tres ciclos de dous anos académicos cada un e organízase en áreas, que terán un carácter global e integrador.

As áreas desta etapa educativa son as seguintes:

Coñecemento do medio natural, social e cultural.

Educación artística.

Educación física.

Lingua castelá e literatura e, se a houber, lingua cooficial e literatura.

Lingua estranxeira.

Matemáticas.

Nesta etapa porase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo axiña que como se detecten estas dificultades.

Sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das áreas da etapa, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación e a educación en valores traballaranse en todas as áreas.

Concreción do curriculo para o 1º ciclo de EP

Mátemáticas

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACION	COMPETENCIAS BASICAS
1.Realizar experiencias sencillas de medida de lonxitude, capacidade e masa non convencionais.	A medida Unidades non convencionais de medida de lonxitude: pasos, pes, palmos, dedos.	Compara obxetos, recipientes ou figuras según a súa lonxitude, capacidade e masa en situacións cotidianas.	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·Tratamiento da información e competencia dixital (4) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
2.Utiliza-las unidades de lonxitude: metro e centímetro.	Unidades convencionais de medida de lonxitude: metro · Instrumentos de medida: a cinta métrica	Mide lonxitudes coa regla e cinta métrica e expresar correctamente o resultado.	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
3.Utilizar unidades de capacidade convencionais: litro, medio litro, cuarto de litro.	Unidades convencionais de medida capacidade: o litro.	Mide capacidades en situacións sinxelas	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) · Aprender a aprender (7) · C.Conocimiento de medio físico e social (3)
4.Utilizar unidades de masa: kilogramo, medio kilogramo, cuarto de kilogramo.	Unidades convencionais de medida masa:kilogramo. · Instrumentos de medida: a balanza.	Mide masas en situacións sinxelas	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
5.Medir e comparar lonxitudes e tamaños en situacións cotidianas. Coñece-los coceptos de día, semana, hora e media hora. Coñecer o concepto de ano e mes.	Unidades convencionais de medida do tempo: ano, mes, semana,día, hora e cuarto de hora.	·Distingue nun calendario os conceptos de ano, mes e semana. ·Relaciona-la semana, mes e ano eos días que ten cada período de tempo.	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·Tratamiento da información e competencia dixital (4) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
6. Recoñecer a lectura da hora en reloxos analóxicos e dixitais	Unidades convencionais de medida do tempo: hora e cuarto de hora · Instrumentos de medida: o reloxo analóxico e digital	Le -la hora exacta e a media hora nun reloxo analóxico e nun dixital.	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
7. Aprender a contar o difleiro que representa as moedas.	Unidades monetarias: euros e céntimos de euro	Manexa con soltura o euro e os céntimos de euro realizando mentalmente os cálculos esixidos	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACION	COMPETENCIAS BASICAS
8. Distinguir os conceptos dentro, fóra; encima, debaixo; diante, detrás; dereita, esquerda; cerca, lonxe; arriba, abaixo.	1 . Situación dun obxeto no plano e no espacio: dentro, fora, encima, debaixo, delante, esquerda, dereita, arriba, abaixo	Sabe orientarse e situarse tomándose eles mesmos como referencia, en relación eos demais, en relación eos obxetos e en relación eos puntos estratéxicos do contorno, empregando as posicións relativas: dereita, esquerda, dentro, fora, enrriba, debaixo, diante, detrás, cerca,lonxe....	·C.Matemática (2) ·C.Cominicación Lingüísitca (1) ·Aprender a aprender (7) ·Tratamiento da información e competencia dixital (4) ·C.Conocimiento de medio físico e social (3)
9. Recofiecer as formas planas elementáis e corpos xeométricos	· Figuras planas: cadrado, triangulo, rectangulo e círculo ·Corpos xeométricos: cilindro, pirámide, prisma, esfera, cono	Recoñece no contorno obxectos e espacios con formas rectangulares, circulares, triangulares, cúbicas e esféricas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) C.Conocimiento de medio físico e social (3) Aprender a aprender (7) Tratamiento da información e competencia dixital (4)
10. Distinguir liñas rectas e curvas.	Liñas rectas, liñas curvas	Identifica, traza y clasifica liñas rectas, curvas cerradas e curvas abertas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Tratamiento da información e competencia dixital (4)
11. Distinguir curvas abertas e pechadas.	Liñas curvas e liñas pechadas	Identifica, traza y clasifica liñas rectas, curvas cerradas e curvas abertas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Tratamiento da información e competencia dixital (4)
13. Aplicar correctamente os signos de >, < e =	Os signos =, >,<	·Le e escribe os números do 1 ó 999.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Tratamiento da información e competencia dixital (4)
14. Contar progresiva e regresivamente de O a 999.	Números naturais do 0 ó 999 Número anterior e posterior	·Conta progresiva e regresivamente do 1 ó 999. ·Le e escribe os números do 1 ó 999. ·Halla-lo número anterior e posterior a outro dado.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Tratamiento da información e competencia dixital (4)
15.Identificar e recoñecer os números do 1 ó 999.	Números naturais do 0 ó 999	·Le e escribe os números do 1 ó 999.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
16. Usar os ordinais do 1° ó 10°.	Os números orinais: 1º ó 10º	· Emplea correctamente os ordinais do 1° ó 10°.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACION	COMPETENCIAS BASICAS
17.Identificar os números pares e impares do 1 ó 10.	Números pares e impares	Recoñece nun conxunto de números do 1 ó 10 os que son pares ou impares.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
18.Descomponer un número de ata tres cifras na suma das súas unidades,decenas e centenas.	A concepto de unidade, decena e centene	Componer e descomponer números de unha, dúas e tres cifras en unidades, decenas e centenas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
19.Realizar cálculos de maneira aproximada.	Cálculo mental aproximado	Calcula mentalmente adiciones de números de unha cifra e de decenas completas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
20.Calcular mentalmente	Cálculo mental exacto	Calcula mentalmente adiciones de números de unha cifra e de decenas completas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
21.Determinar o número anterior e posterior a outro dado.	Números naturais do 0 ó 999 Número anterior e posterior	Identifica os números do 1 ó 999. ·Halla-lo número anterior e posterior a outro dado.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
22.Realizar sumas e restas con números de tres cifras.	Operacións básicas: sumas e restas	·Realiza sumas con e sin levar con números de unha, dúas e tres cifras colocados horizontal e verticalmente. ·Realizar restas de números ata tres cifras con e sin levada ñas unidades.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Autonomía e iniciativa persoal (8)
23.Utilizar as táboas de multiplicar.	A multiplicación: o seu significado e as táboas	·Automatiza as táboas de multiplicar. ·Comprende o significado da multiplicacion	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Autonomía e iniciativa persoal(8)
24.Realizar multiplicacións sinxelas.	Operacións básicas: a multiplicación	Realiza multiplicacións sinxelas.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
25.Calcula-lo dobre e o triple.	A multiplicación por 2, o dobre, e por 3 o triple	Calcula-lo dobre e o triple.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS AVALIACION	COMPETENCIAS BASICAS
26.Comprender o enunciado dun problema.	Ler e comprender o enunciado. Identificar a pregunta	Identifica-la pregunta nun problema. É capaz de explicar o enunciado do problema	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7)
27.Identificar os datos dun problema.	Comprenxión do enunciado e extraer os datos	Elixi-la operación adecuada para resolver un problema.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) C.Conocimiento de medio físico e social (3) Aprender a aprender (7) Autonomía e iniciativa persoal
28.Elixir a operación adecuada para resolver un problema.	·Elixir a operación máis adecuada ó problema ·Ter extratexias para elixir a operación máis adecuada	Resolverproblemas sinxelos.	C.Matemática (2) C.Cominicación Lingüísitca (1) Aprender a aprender (7) Autonomía e iniciativa persoal

Lingua Galega e Castelán

Obxectivos para o primeiro ciclo

- Comprender as ideas expresadas en textos orais (contos, lendas, poemas, adiviñas, etc.), relacionándoas coas propias ideas e experiencias.
- Comprender un texto axeitado á idade.
- Escoitar e comprender a expresión oral dos demais.
- Comprender e utilizar axeitadamente o vocabulario apropiado á súa idade en diferentes situacións.
- Representar e recitar textos orais coa articulación, o ton e o ritmo axeitados, de forma comprensiva e expresiva
- Utilizar correctamente as estruturas lingüísticas básicas.
- Escribir textos sinxelos e breves empregando oracións curtas e utilizando palabras do vocabulario propio da idade.
- Expresarse oralmente de xeito claro, narrando experiencias propias, ideas, situacións reais e imaxinarias, etc.
- Participar en diálogos, conversacións, charlas de clase, etc., respectando as normas que facilitan o intercambio comunicativo (esperar o momento de intervención, respectar as opinións dos demais, etc.).
- Utilizar os medios de comunicación social e as tecnoloxías da información e da comunicación para obter, interpretar e valorar informacións e opinións diferenteUtilizar a linguaxe como instrumento de aprendizaxe para memorizar anotar, preguntar, comprender responder.
- Redactar textos breves (narracións, notas...) coas grafías adecuadas, os signos de puntuación correspondentes, as palabras separadas, etc., e presentando o escrito de forma clara e limpa.
- Expresarse por escrito, dominando a ortografía natural e as normas básicas da lingua escrita.
- Familiarizarse con algunhas reflexións elementais sobre a importancia da linguaxe, do seu correcto uso e das súas reglas.
- Ler textos coa articulación, o ritmo, a fluidez, a expresividade e a seguridade necesarios e ser capaz de extraer algunha información específica: identificar personaxes explicar o argumento, interpretar as instrucións das actividades, etc.
- Iniciarse na adquisición do hábito e o gusto pola lectura.

  1. Utilizar de forma habitual os libros como medio de diversión e desfrute, dentro e fóra da aula.
- Utilizar os coñecementos de lecto-escritura para a comprensión de textos e o intercambio de experiencias e sentimentos.
- Utilizar indicadores sinxelos na lectura de textos (ilustracións, títulos, etc.) para formular conxecturas sobre o seu contido.
- Comprender o sentido global de textos de nivel axeitado e responder, oralmente e por escrito, a preguntas que demostren a devandita comprensión.
- Escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.).
- Valorar estas expresións como un feito cultural enriquecedor.
- Distinguir usos racistas, sexistas e outros estereotipos que se atopan na linguaxe, en conversacións, audicións, contos e imaxes, e introducir as auto-correccións pertinentes.

a. Contidos

1. Lecto-escritura

- Letras: *a, e, i, o, u, l, m, s, p, y* (coordinación), *t , n, d, h, c, f, g,-r-,-r, t, b, ñ, v, z* e as súas grafías.
- Dígrafo: *ch* e a súa grafía.
- Sílabas: *ca, co, cu, que, qui, ga, go, gu, gue, gui, ce, ci.*
- Letras: *j, x, k* e as súa grafías.
- Dígrafo: *ll* e a súa grafía.
- Sílabas: *ge-gi, güe-güi.*
- Grupos consonánticos: *fr, fl, pr, pl, tr, dr, br, bl, cr, cl, gr, gl.*
- Interrelación entre os códigos oral e escrito: discriminación dos sons das palabras e correspondencia dos fonemas coas súas grafías.
- Diferenciación de fonemas.
- Segmentación silábica.
- Respostas a preguntas sobre a lectura.
- Colocación das letras que faltan en determinadas palabras.
- Lectura comprensiva de diferentes textos escritos.
- Lectura e memorización de retahílas e cancións.
- Manifestacións persoais sobre libros lidos.
- Pronunciación correcta.
- Interpretación de tiles e de signos de puntuación para dar sentido e expresividad á lectura.
- Copia e ditado de frases e textos.
- Lectura de textos, tanto literarios como non literarios.
- Resumen das ideas fundamentais dun texto dado, respectando a secuencia argumental.
- Manifestación de opinións persoais sobre os textos escoitados e lidos.
- Produción de textos propios a partir dun comezo dado, dun final ou dun título.
- Comprensión de mensaxes que utilicen unha linguaxe non verbal, anuncios, historietas debuxadas, interpretación de xeroglíficos, de cancións, etc.
- Produción de mensaxes deste tipo: debuxo dunha historia escoitada ou lida, invención dun anuncio, etc.

2. Comprensión e expresión oral e escrita

- Contos, adiviñas, trabalinguas, poesías, cancións, fábulas.
- Escritura de frases a partir de palabras dadas.
- Escritura de contos, cartas e diálogos.
- Comprensión de textos orais e escritos en distintas situacións de comunicación.
- Uso das habilidades lingüísticas e regras interactivas adecuadas na comunicación cos demais (conversación, diálogo, descrición, narración, etc.) e na comunicación escrita.
- Produción de textos orais e escritos referidos a distintas situacións e intencións comunicativas: expresar vivencias, sentimentos e ideas; transmitir informacións describir situacións reais ou imaxinarias, describir, narrar etc. experimentando as posibilidades creativas que brindan a linguaxe oral e o escrito.
- Recitación e representación oral de textos literarios e non literarios: cancións, chistes, trabalinguas, onomatopeas, etc.
- Realización de comentarios de textos escritos. Iniciación á argumentación e ao resumo.
- Valoración da linguaxe oral como medio de relación.
- Valoración da linguaxe escrita como código comunicativo.
- Valoración da claridade e a orde na expresión.
- Valoración da lectura como fonte de pracer.
- Valoración da lingua oral e escrita para realizar tarefas concretas.
- Valoración da lingua como medio para satisfacer necesidades de comunicación.

3. Estudo da lingua

- O artigo: *o, a, un unha..*
- O xénero: masculino e feminino.
- O artigo: *un, unha, uns, unhas.*
- Adxectivos cualificativos.
- Os nomes propios.
- Suxeito e predicado.
- Oracións interrogativas e exclamativas.
- Singular e plural.
- O verbo.
- A letra maiúscula.
- Sinónimos e antónimos.

- Diminutivos: *-ito, -ita.*
- Familias de palabras.
- Aumentativos: *-azo, -aza, -ón, -ona.*
- El abecedario.
- Palabras derivadas.
- Nombres de parejas.
- Onomatopeyas.
- Transformación de frases afirmativas en negativas.
- Recoñecemento e uso de frases interrogativas e exclamativas.
- Dominio da ortografía natural e de certas normas: uso de maiúsculas, *mp, mb, nr.*
- Uso de aumentativos e diminutivos.
- Ordenación de frases desordenadas.
- Articulación correcta dos sons e sílabas de acordo coa ortografía natural.
- Identificación e uso das normas sintácticas, morfolóxicas e ortográficas simples nas producións orais e escritas.
- Valoración e respecto polas normas ortográficas.
- Ampliación de vocabulario, explicación do significado de palabras coñecidas e identificación de familias de palabras.

CRITERIOS DE AVALIAICÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
Participar en situacións comunicativas da aula tomando en consideración os hábitos e as regras que rexen estas situacións. Usar fórmulas e tratamento adecuados para saudar, despedirse, presentarse, escusarse e solicitar axuda.	1.Competencia en comunicación lingüística 5. Competencia social e cidadá 7.Competencia para aprender a aprender 8. Autonomía e iniciativa persoal
Comprender textos orais de uso habitual procedentes de diferentes soportes, identificando a información máis relevante. Usar estratexias elementais para comprender as mensaxes que escoitan, atendendo a sinais relevantes como o ton de voz ou os xestos e formulando preguntas sobre o que non se comprende ben.	1. Competencia en comunicación lingüística 4. Tratamento da información e competencia dixital 5. Competencia social e cidadá 7. Competencia para aprender a aprender

CRITERIOS DE AVALIAICÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
Expresar oralmente vivencias, feitos, sentimentos ou emocións, e comunicar mensaxes de xeito organizado.	1. Competencia en comunicación lingüística 5. Competencia social e cidadá 7. Competencia para aprender a aprender 8. Autonomía e iniciativa persoal
Coñecer e reproducir textos de literatura oral, especialmente a popular.	1. Competencia en comunicación lingüística 6. Competencia cultural e artística
Localizar información concreta e realizar inferencias directas na lectura de textos.	1. Competencia en comunicación lingüística 4. Tratamento da información e competencia dixital
Producir e reescribir textos diferentes e diversos con variados obxectivos comunicativos, seguindo modelos e observando estratexias de planificación, textualización (coidando as normas ortográficas elementais e os aspectos básicos da organización textual) e revisión de escritos. Iniciar o uso do procesador de texto para composicións sinxelas.	1. Competencia en comunicación lingüística 4. Tratamento da información e competencia dixital
Ler textos diversos dos traballados e creados na aula, con decodificación e entoación axeitada, coa finalidade de desfrutar e/ou aprender coa escoita lectora.	1. Competencia en comunicación lingüística 7. Competencia para aprender a aprender 8. Autonomía e iniciativa persoal.
Amosar iniciativa e interese pola lectura.	1. Competencia en comunicación lingüística 7. Autonomía e iniciativa persoal
Identificar mudanzas que se producen nas palabras, enunciados e textos facendo substitucións, supresións, cambios de orde e observar as modificacións que se poden dar na compresión e na expresión escrita.	1. Competencia en comunicación lingüística
Identificar intuitivamente texto, enunciado, palabra, nome común, nome propio, masculino e feminino, singular e plural en actividades relacionadas coa produción e comprensión de textos.	1. Competencia en comunicación lingüística

Lingua estranxeira: INGLÉS

Aínda que as competencias aparecerán especificadas no momento de elaborar as programacións anuais unha vez que se desenvolvan as actividades, o equipo de ciclo acordou establecer unha referencia as competencias partindo dos criterios de avaliación para que poidan engadirse e quedar reflectidos no PCC do centro.
Enumeraremos pois os criterios de avaliación e especificaremos a competencia que se traballará tendo en conta o tipo de actividades e a metodología que se recomenda na legislación para educación primaria e para este 1º ciclo.

OBXECTIVOS DA AREA DE LINGUA INGLESA PARA O 1º CICLO DE ED. PRIMARIA

1.-Escoitar e comprender mensaxes e interaccións verbais variadas para a realización de diferentes tarefas e rutinas de aula.
2. Expresarse e interactuar oralmente nas situacións habituais de aula (rutinas, saúdos) utilizando procedementos verbais e non verbais adoptando unha actitude respectuosa e de cooperación.
3. Escribir palabras e expresións sinxelas a partir de vocabulario moi coñecido de forma oral.
4. Ler textos sinxelos coñecidos e previamente traballados de forma oral relacionados co vocabulario de aula como poden ser as rutinas ou as indicacións para realizar unha tarefa.
5. Utilizar as actividades propostas para traballar no ordenador o no encerado dixital tanto a través da internet como co uso de CD-ROMs.
6. Valorar a lingua estranxeira, e as lenguas en xeral, como medio de comunicación e entendemento entre as persoas de procedencias e culturas diversas e como ferramenta de aprendizaxe de distintos contidos.
7. Manifestar unha actitude receptiva, interesada e de confianza na propia capacidade de aprendizaxe e de uso da lingua estranxeira.
8. Coñecer aspectos de outras culturas (contos, chants, rimas para xogar, costumes)que utilizan a lingua estudada e amosar unha actitude de respecto cara as mesmas.
9. Utilizar os coñecementos e as experiencias previas coas lenguas galega e castelá para unha adquisición máis rápida, eficaz e autónoma da l.e.
10. Identificar aspectos fonéticos, de ritmo, de acentuación e entoación para usalos nas comunicacións sinxelas da aula (saúdos, rutinas, comunicación en situacións escolares etc.)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
1. Valorar a lengua estranxeira como instrumento para comunicarse e para achegarse a nenos e nenas doutras culturas que teñen formas de vida diferentes da propia e para descubrir aspectos comúns. Con este criterio avaliarase o interese para iniciar relacións con nenos e nenas falantes da l.e., a actitude positiva de respecto cara á aprendizaje dunha nova cultura e de interese por descubrir semellanzas coa propia.	Competencia en comunicación lingüística.(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Competencia social e ciudadana.(Relación cos outros utilizando unha lingua común que non é a propia) Competencia cultural e artística.(Coñecer outras culturas e costumes) Competencia para aprender a aprender.(Tomar conciencia da capacidade propia para establecer relacións) Autonomía e iniciativa personal.(Tomar a iniciativa, mostrar interese e curiosidade)
2. Amosar unha actitude positiva cara á aprendizaxe da nova lingua mostrando interés por imitar, escoitar e reproducir rimas, cancións, xogos, elementos repetitivos dos contos e cancións. Trátase de comprobar a aceptación da nova lingua como fonte de pracer e diversión e a valoración desta como vehículo de xogo e de comunicación.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística)) Competencia social e ciudadana.(Participación en xogos e actividades de grupo. Ser quen de organizarse) Competencia cultural e artística.(Poñerse en contacto con rimas e contos doutras culturas) Competencia para aprender a aprender.(A propia aceptación do uso da lingua e ser quen de facer unha valoración do seu uso. Ser consciente dos erros que se cometen e aprender deles) Autonomía e iniciativa personal.(Utilizar a L.E. en situacións que non son propiamente académicas para xogar e comunicarse)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
Comprender mensaxes verbais, significativas e contextualizadas coa axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos. Avalíase a capacidade progresiva de captar ideas e mensaxes en situacións de comunicación oral significativas en que se utilicen mansaxes diversas (xestos, mímica, sons, imaxes e recursos multimedia)	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico.(percibir xestos , sons e situacións emocionais dos outros , sexan persoas ou personaxes, que nos axudan na comunicación) Tratamento da información e competencia dixital.(Utilizar xogos e enlaces de internet para mellorar a competencia comunicativa) Competencia para aprender a aprender.(Comprender as mensaxes verbais en contextos diferentes dos propostos nas clases)
Participar comprensivamente, empreñando formas lingüísticas e non lingüísticas, en produccións orais moi sinxelas relativas a situacións e temas de interese para o alumnado: xogos , dramatizacións de contos, instruccións para realizar actividades de aula. Preténdese avaliar a participación oral activa en situacións de dificultade progresiva utilizando fórmulas sinxelas de interacción social e mediante respostas non verbais.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico.(Realización de rutinas como o calendario) Competencia social e ciudadana. (Participar en dramatizacións) Competencia para aprender a aprender (Comprender instruccións e desenvolver estratexias)
Amosar comprensión, mediante despostas verbais sinxelas e básicas, en situacións de comunicación cotiás (saúdo,despedida, presentación, expresión de estados de ánimo e outros) e iniciarse nas fórmulas orais da expresión cotiá. Trátase de comprobar que o alumnado comprende e participa en interaccións sociais básicas de saúdo, de despedida, de presentación e de manifestación sinxela de estados de ánimo e que ten capacidade de responder verbalmente nas ditas situacións de comunicación.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico (Saudar, despedirse falar de estados de ánimo) Competencia social e ciudadana.(Utilizar as fórmulas de cortesía para relacionarse cos demais) Autonomía e iniciativa personal (Capacidade para responder a situacións de comunicación)
Imitar sons, repetir produccións orais sinxelas de comunicación oral de interese para os nenos e nenas . Trátase de valorar o grao de aprendizaxe dos aspectos fonéticos máis básicos da nova lingua mediante a observación da capacidadede imitación do alumnado e a repetición de sons, de palabras e de enunciados con pronunciación, ritmo e entonación inteligibles.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Competencia para aprender a aprender (Saber escoltar para repetir as palabras e enunciados co adecuado ritmo e entonación)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
7. Identificar e interpretar palabras e enunciados curtos contextualizados en situacións de comunicación significativas para os nenos e nenas como mensaxes multimedia, contos, tarxetas de felicitación, anuncios e carteis aprendidos con anterioridade na súa forma oral. Trátase de valorar a capacidade do alumnado de relacionar a forma escrita coa forma oral, recorrendo ás diversas linguaxes que acompañarán ás palabras e enunciados. A identificación das mesmas mensaxes noutros contextos será clave para a valoración positiva da aprendizaxe.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Tratamento da información e a competencia dixital (Identificación escrita sinxela en soportes multimedia) Competencia para aprender a aprender (Enfrontarse con textos escritos con un código diferente ao da lingua propia)
8. Producir mensaxes significativas sinxelas de xeito guiado en papel ou en formato dixital cunha finalidade comunicativa e con axuda de modelos que previamente fosen aprendidos oralmente Avaliarase a capacidade de escribir palabras e frases sinxelas a partir dun modelo substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada tanto de forma manuscrita como en formato dixital.	Competencia en comunicación lingüística. .(Traballo lingüístico- acadar competencia lingüística) Tratamento da información e a competencia dixital (Produción escrita sinxela en soportes multimedia) Competencia para aprender a aprender (Enfrontarse con textos escritos con un código diferente ao da lingua propia)
Utilizar recursos e estratexias moi sinxelos para aprender a aprender, identificando as que son máis apropiadas para o alumnado. Preténdese comprobar o grao de consciencia dos logros do alumnado e a capacidade de recoñecer estratexias de aprendizaxe.	• Competencia para aprender a aprender
Amosar curiosidade e interese por buscar información a través dos diferentes medios sobre a cultura que están a estudar as alumnos e alumnas con diversas finalidades.	• Tratamento da información e a competencia dixital. (Búsqueda de información en medios multimedia) • Competencia cultural e artística (Coñecer personaxes, xogos, … de a outra cultura)

Coñecemento do Medio

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS
Explorar e identificar aspectos principáis do corpo humano.	O corpo: -segmentos corporais -os sentidos -músculos, osos e articulación -alimentación e movemento	.Comprobar que exploran e identifican os aspectos principáis do corpo humano	c. 3: competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico c. 7: competencia para aprender a aprender
Adquirir hábitos básicos de hixiene e saúde corporal.	O corpo: -saúde e deporte	. Comprobar que teñen adquiridos hábitos básicos de saúde corporal	c. 3: competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico c. 7: competencia para aprender a aprender
Apreciar e valorar a pertenencia a un determinado grupo social: a familia, a escola, o pobo.	A escola: - membros e as súas funcións - os compañeiros A vida en sociedade: -comunidade escolar A familia: - membros e as súas funcións Os oficios: -profesións e útiles de traballo - materias primas e productos elaborados	. Constatar se coftecen e valoran a pertenencia a un determinado grupo social: a escola, a familia, o pobo.	c.5: competencia social y ciudadana c.6: competencia cultural y artística c.7 competencia para aprender a aprender
Desenrolar actitudes de tolerancia, axuda e colaboración ñas relacións interpersoais no grupo clase.	Actitude de colaboración nas responsabilidades habituais no entorno familiar e escolar	. Observar se desenrolan actitudes de tolerancia ñas relacións interpersoais	c.5: competencia social y ciudadana c.7 competencia para aprender a aprender

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS
Adquirir hábitos de conservación do medio ambiente valorando a importancia do mesmo para o ser humano.	A auga: -características principias - os estados da auga - a contaminación da auga. Paisaxe rural e urbana: - a paisaxe en Galicia -localización espacial: planos e itinerarios	. Comprobar se teñen adquirido hábitos de conservación do medio ambiente valorando a importancia do mesmo para o ser humano	c.3: competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico c.5: competencia social y ciudadana c.7 competencia para aprender a aprender
Descubrir as necesidades de coidado de plantas e animáis e os beneficios que estes aportan para as persoas.	Os animais: -alimentación, reproducción, morfoloxía. -animais en perigo de extinción -relación do ser humano co mundo animal As plantas: -morfoloxía e reproducción -plantas silvestres e cultivadas -productos obtidos das plantas -relación do ser humano co mundo vexetal	. Verificar se descubriron as necesidades do coidado de plantas e animáis e os beneficios que estes aportan para as perseas	c.3: competencia en el conocimiento y la interacción con el mundo físico c.7 competencia para aprender a aprender

Educación Física

CRITERIOS AVALIACIÓN - COMPETENCIAS BÁSICAS – OBXECTIVOS

CRITERIO DE AVALIACIÓN DO 1º CICLO	COMPETENCIAS COMUNES EN TODOS OS CRITERIOS	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	OBXECTIVOS XERAIS	OBXECTIVOS DE 1º CICLO	BLOQUES DE CONTIDOS
• Reaccionar corporalmente ante estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices axeitadas ás características deses estímulos.	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	2. Competencia matemática	Obxectivo nº 2	4. Exercitar as súas capacidades físicas básicas e destrezas motrices a través da actividade física.	Bloque 1: O corpo imaxe e percepción
• Adoptar diferentes posturas corporais, amosando coñecemento do corpo e mantendo o equilibrio e o control respecto á tensión/relaxación musculares e á respiración.	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	3. Coñecemento e interacción co mundo físico 6. Competencia cultural e artística	Obxectivo nº 2 (tamén nº 5)	1. Coñecer o seu corpo, tomar conciencia del e disfrutar das súas posibilidades motrices.	Bloque 1: O corpo imaxe e percepción
• Reproducir cos diferentes segmentos corporais ou con instrumentos unha estrutura rítmica sinxela.	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	6. Competencia cultural e artística	Obxectivo nº 3	5. Explorar os recursos expresivos do corpo e do movemento.	Bloque 3: Actividades físicas artístico-expresivas
• Desprazarse e saltar coordinadamente, variando a amplitude, a frecuencia, a dirección e o sentido do movemento e mais amosando unha axeitada orientación no espazo.	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	2. Competencia matemática 8. Autonomía e iniciativa persoal	Obxectivo nº 2	4. Exercitar as súas capacidades físicas básicas e destrezas motrices a través da actividade física.	Bloque 2: Habilidades motrices
• Realizar lanzamentos, recepcións e outras habilidades que impliquen o manexo de obxectos, coordinando os segmentos corporais e situando o corpo axeitadamente.	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	3. Coñecemento e interacción co mundo físico 8. Autonomía e iniciativa persoal	Obxectivo nº 2 (tamén nº 6)	4. Exercitar as súas capacidades físicas básicas e destrezas motrices a través da actividade física.	Bloque 2: Habilidades motrices

CRITERIO DE AVALIACIÓN DO 1º CICLO	COMPETENCIAS COMUNES EN TODOS OS CRITERIOS	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	OBXECTIVOS XERAIS	OBXECTIVOS DE 1º CICLO	BLOQUES DE CONTIDOS
• **Simbolizar personaxes, obxectos e situacións utilizando o corpo e materiais variados, amosando desinhibición e mais respectando e valorando as execucións alleas.**	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	1. Comunicación lingüística 6. Competencia cultural e artística	Obxectivo nº 3 (tamén nº 1)	5. Explorar os recursos expresivos do corpo e do movemento. 6. Comprender mensaxes corporais elementais e representalas ou describilas en situacións sinxelas.	Bloque 3: Actividades físicas artístico-expresivas
• **Amosar interese pola adquisición de hábitos axeitados de alimentación, de hixiene corporal, postural e de seguridade na práctica da actividade física.**	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	3. Coñecemento e interacción co mundo físico 8. Autonomía e iniciativa persoal	Obxectivo nº 5	2. Adquirir hábitos de hixiene, de alimentación, posturais e de exercicio físico.	Bloque 4: Actividade física e saúde
• **Participar e gozar dos xogos, axustando a propia actuación ás características da actividade e experimentando relacións positivas coas outras persoas participantes.**	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	5. Competencia social e cidadá	Obxectivos nº 1, 4 e 6	1. Coñecer o seu corpo, tomar conciencia del e disfrutar das súas posibilidades motrices. 8. Esforzarse dacordo coas súas posibilidades, respetando as diferenzas individuais. 9. Participar e cooperar en xogos e actividades físicas evitando os comportamentos agresivos.	Bloque 2: Habilidades motrices
• **Coñecer e practicar xogos populares tradicionais galegos, interesándose pola súa busca e valorando a súa importancia.**	1. Comunicación lingüística 5. Competencia Social e Cidadá 8. Autonomía e iniciativa persoal 7. Aprender a aprender	6. Competencia social e cidadana	Obxectivo nº 9	7. Descubrir a diversidade das actividades físicas.	Bloque 5: Xogos e deportes
		7. Aprender a aprender	Obxectivo 8: Directamente relacionado coa metodoloxía que plantexemos:resolución de problemas / descubrimento guiado.	3. Resolver problemas motores axeitados aos estímulos perceptivos.	Bloque 2: Habilidades motrices

CRITERIO DE AVALIACIÓN DO 1º CICLO	COMPETENCIAS COMUNES EN TODOS OS CRITERIOS	COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	OBXECTIVOS XERAIS	OBXECTIVOS DE 1º CICLO	BLOQUES DE CONTIDOS
			Obxectivo 7: Inmerso en cada un dos criterios de avaliación.	7. Descubrir a diversidade das actividades físicas.	Bloque 5: Xogos e deportes
			---	10. Desenvolver hábitos de colaboración no coidado e mantemento das instalacións escolares, do seu medio natural e do material utilizado.	Bloque 4: Actividade física e saúde
		4. Tratamento da información e competencia dixital		11. Utilización da Pizarra Dixital e outras “ferramentas TICs” como medio para traballar contidos propios da área.	

Educación Artística

OBXECTIVOS 1º CICLO PRIMARIA -EDUCACIÓN ARTÍSTICA-

a) MÚSICA

- Percibir a diferenza entre son, silencio e ruído.
- Percibir a diferenza entre as distintas calidades do son.
- Escoitar, explorar e discriminar os sons presentes no contorno natural, cultural e artístico.
- Reacción espontánea ou dirixida a estímulos sonoros.
- Ter nterese e curiosidade pola escoita activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais breves coñecidas polo alumnado e interpreta-das de diversos xeitos.
- Usar diferentes recursos para o seguimento dunha obra musical: corporais, plásticos, musicogramas,...
- Recoñecer visual e auditivamente algúns instrumentos musicais.
- Recoñecer auditivamente voces masculinas, femininas e infantís.
- Recoñecer auditivamente algunhas audicións musicais.
- Identificar esquemas rítmicos sinxelos.
- Ter interese e esforzarse na repetición de esquemas rítmicos sinxelos con medios diferentes (percusión corporal, voz, instrumentos de percusión...).
- Asociar intuitivamente sons a unha representación gráfica mediante símbolos non convencionais.
- Coñecer e interpretar pequenas pezas de música e de danza do patrimonio galego.
- Expresar oralmente emocións e sentimentos que esperta unha audición.
- Respetar as normas de comportamento en audicións e noutras actividades musicais.
- Explorar as posibilidades sonoras e expresivas da voz, do corpo e dos obxectos do contorno.
- Interpretar e memorizar cancións, lerias, refráns, adiviñas... da propia cultura ou doutras ao unísono, con e sen acompañamento rítmico.
- Utilizar progresivamente a voz, a percusión corporal e os instru-mentos de pequena percusión como recursos para o acompañamento de textos recitados, de cancións e de danzas sinxelas.

- Realizar movementos, xogos motores e danzas sinxelas, acompañados de secuencias sonoras, de cancións e de obras musicais, tentando desenvolver a coordinación tanto individual como colectiva.
- Incorporar e utilizar progresivamente grafías non convencionais (puntos, liñas, debuxos, símbolos...) na lectura e na interpretación de partituras sinxelas.
- Utilizae obxectos de uso cotián, como instrumentos, e desfrutar co seu uso nas diferentes producións.
- Improvisar esquemas rítmicos e melódicos sinxelos (pregunta/resposta, formas dadas...).
- Improvisar movementos como resposta a diferentes estímulos sonoros.
- Buscar sons que acompañen movementos predeterminados atendendo á velocidade.
- Sonorizar situacións, relatos breves... empregando sons vocais, obxectos e instrumentos.
- Ter confianza e seguridade nas propias posibilidades de produción musical.
- Valorar a atención, a escoita e o respecto nas interpretacións propias e alleas.
- Ter interese e respecto polas obras musicais e polas persoas que as compoñen.

b) PLÁSTICA

- Observar e explorar sensorialmente os elementos presentes no contorno integrando actividades de tocar, ulir, oír e ver.
- Dialogar ante unha obra de arte expresando verbalmente sensacións, emocións e ideas que suxire, así como indicando o que gusta e non gusta.
- Comentar obras plásticas e visuais presentes no contorno e en exposicións, museos ou saídas.
- Ter curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contorno: festas, esculturas, pintura, decoración...
- Recoñecer elementos artísticos ou de certos aspectos das obras de arte (previamente traballadas na clase) na vida cotiá.
- Coñecer e observar as normas de comportamento nos lugares dedicados a manifestacións artísticas.
- Iniciarse ao coñecemento de identificadores artísticos da cultura galega e doutras culturas e valoralas.
- Observar e identificar imaxes presentes en contextos próximos: historietas, bandas de deseño, ilustracións, fotografías, etiquetas,cromos, carteis, adhesivos, debuxos animados, marcas, propaganda, cine, encaixes, bordados, cerámica...
- Vivir o espazo e achegarse á súa representación de maneira intuitiva.

- Observar e comparar diferentes representacións artísticas (pintura, escultura...) dun mesmo motivo.
- Establecer relacións entre unha manifestación plástica e un conto, unha lenda, unha canción...
- Comparar mostras de diversos materiais e observar cómo se transforman en producións artísticas.
- Fomentar a fantasía a través da visualización do que podería ser un determinado material (un anaco de madeira, de metal, de cristal...).
- Discriminar materiais, cores, formas, volumes ou liñas, nas imaxes, nos obxectos e nas obras artísticas.
- Experimentar con mesturas e con manchas de cor.
- Utilizar diferentes tipos de pintura e útiles sobre soportes diversos.
- Experimentar as posibilidades expresivas do trazo espontáneo e con intencionalidade, das liñas que delimitan contornos e do espazo que define a forma.
- Manipular e explorar con materiais e con técnicas diversas.
- Buscar cos sentidos texturas naturais e artificiais e calidades e posibilidades de diversos materiais (follas, pedras, area, sal, plastilina, madeira, arxila...).
- Transformar materiais para elaborar producións plásticas.
- Compoñer individual e en grupo de debuxos, pinturas, colaxes, estampados, cosido, ilustracións, volumes, modelaxe e pregamento de formas utilizando materiais de refugallo e materiais e elementos plásticos.
- Reflexionar sobre os resultados para mellorar as producións.
- Manipular e transformar obxectos para o seu uso en representacións teatrais e noutras manifestacións artísticas.
- Construir e usar máscaras e monicreques sinxelos para dramatizacións significativas.
- Usar progresivamente imaxes de diferentes fontes (fotografías, revistas, prensa, cromos, historietas, adhesivos...) nas producións propias.
- Aproximarse á exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.
- Organizar progresivamente o proceso de elaboración.
- Prever os recursos necesarios para a realización de obras artísticas.
- Prever as posibilidades dos materiais e dos instrumentos para a creación de obras artísticas.
- Recrear obras de arte significativas para as nenas e os nenos.
- Investigar e experimentar os diferentes modos de representar a figura humana.

CRTERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
• Percibir algunhas calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contorno natural e artificial como resultado dunha exploración lúdica e sensorial, e recoñecer neles algunhas posibili-dades de transformación artística.	COMP. NO COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
Usar termos sinxelos para comentar as obras plásticas e musicais observadas e escoitadas	COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
• Identificar e expresar, a través de diferentes linguaxes, algúns dos elementos (velocidade, voces, instrumentos) dunha obra musical.	COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
• Reproducir patróns de movemento, esquemas rítmicos e melódicos coa voz, co corpo, cos obxectos sonoros e cos instrumentos.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL / COMP. SOCIAL E CIDADÁ.
• Seleccionar e combinar sons producidos pola voz, polo corpo, polos obxectos e polos instrumentos para sonorizar relatos ou imaxes entre varios dados.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMP. DIXITAL.
Identificar diferentes formas de representar o espazo e a figura humana.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / APRENDER A APRENDER.
• Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores. .	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / APRENDER A APRENDER / COMP. NO COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO.
• Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL.

CRTERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS BÁSICAS
• Percibir algunhas calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contorno natural e artificial como resultado dunha exploración lúdica e sensorial, e recoñecer neles algunhas posibili-dades de transformación artística.	COMP. NO COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
• Usar termos sinxelos para comentar as obras plásticas e musicais observadas e escoitadas.	COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
Identificar e expresar, a través de diferentes linguaxes, algúns dos elementos (velocidade, voces, instrumentos) dunha obra musical.	COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA.
• Reproducir patróns de movemento, esquemas rítmicos e melódicos coa voz, co corpo, cos obxectos sonoros e cos instrumentos.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL / COMP. SOCIAL E CIDADÁ.
Seleccionar e combinar sons producidos pola voz, polo corpo, polos obxectos e polos instrumentos para sonorizar relatos ou imaxes entre varios dados.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / COMP. EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA / TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMP. DIXITAL.
• Identificar diferentes formas de representar o espazo e a figura humana.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / APRENDER A APRENDER.
• Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / APRENDER A APRENDER / COMP. NO COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO.
• Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.	COMP. CULTURAL E ARTÍSTICA / AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL.

O presente Proxecto Educatívo complétase cos seguintes documentos:

Regulamento de Réxime Interno (R.R.I.)

Plan accion titorial (P.A.T.)

Plan convivencia

Plan de atención á diversidade (P.A.D.)